II

*(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)*

# RÅDET

## RÅDETS BESLUTNING

**af 20. juni 1989**

**om et særprogram til færdiggørelse af et avanceret, automatisk oversættelsessystem (EUROTRA)**

(89/410/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 Q, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet (1),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (2), og

ud fra følgende betragtninger:

I Traktatens artikel 130 K bestemmes det, at rammeprogrammet iværksættes ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes i forbindelse med hver enkelt foranstaltning;

ved afgørelse 87/516/Euratom, EØF (3), ændret ved afgørelse 88/193/EØF, Euratom (4), har Rådet vedtaget et rammeprogram for Fællesskabets aktioner inden for forskning og teknologisk udvikling (1987—1991) og erkendt, at en aktion vedrørende sproglige problemer under aktion 8.4, spredning og udnyttelse af resultater af V/T-forskningen er af interesse;

ved afgørelse 82/752/EØF (5), ændret ved afgørelse 86/591/EØF (6), har Rådet vedtaget et forsknings- og udviklingsprogram for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab vedrørende et avanceret automatisk oversættelsessystem (EUROTRA);

EUROTRA-programmet er blevet vurderet af et panel af uafhængige eksperter, og Kommissionen har indarbejdet henstillingerne fra dette panel i retningslinjerne for tredje fase;

ved afgørelse 88/445/EØF (7) besluttede Rådet, at EUROTRA-programmet skulle overgå til tredje fase den 1. juli 1988;

Det Rådgivende Udvalg for Forvaltning og Koordinering vedrørende Sprogproblemer (CGC-12) har afgivet udtalelse;

Udvalget for Videnskabelig og Teknisk Forskning (CREST) er blevet hørt —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

*Artikel 1*

Et særprogram til færdiggørelse af et avanceret, automatisk oversættelsessystem (EUROTRA) vedtages herved for perioden frem til den 30. juni 1990.

*Artikel 2*

Programmets generelle indhold og målsætninger fremgår af afgørelse 82/752/EØF.

(1) EFT nr. C 12 af 16. 1. 1989, s. 83, og EFT nr. C 158 af 26. 6. 1989.
(2) EFT nr. C 23 af 30. 1. 1989, s. 16.
(3) EFT nr. L 302 af 24. 10. 1987, s. 1.
(4) EFT nr. L 89 af 6. 4. 1988, s. 35.
(5) EFT nr. L 317 af 13. 11. 1982, s. 19.
(6) EFT nr. L 341 af 4. 12. 1986, s. 39.
(7) EFT nr. L 222 af 12. 8. 1988, s. 1.

*Artikel 3*

De midler, der skønnes nødvendige til færdiggørelsen af programmet, som indeholdt i afgørelse 82/752/EØF, forhøjes herved med 7 mio ECU til i alt 12,5 mio ECU.

*Artikel 4*

Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af programmet.

De nærmere regler for programmets gennemførelse er fastlagt i bilaget til denne beslutning.

*Artikel 5*

En evaluering af de opnåede resultater skal udføres af uafhængige eksperter og offentliggøres i form af en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet.

Ovennævnte rapport udarbejdes under hensyntagen til de målsætninger, der er fastsat i Rådets afgørelse 82/752/EØF, og i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i afgørelse 87/516/Euratom, EØF.

*Artikel 6*

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 20. juni 1989.

*På Rådets vegne*

J. SOLANA MADARIAGA

*Formand*

*BILAG*

## PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE OG MÅLSÆTNINGER

Formålet med dette særprogam er at færdiggøre et avanceret automatisk oversættelsessystem, der kan behandle alle Fællesskabets officielle sprog, således som fastlagt i bilag I til afgørelse 82/752/EØF.

På grundlag af henstillingerne fra det uafhængige vurderingspanel skal der foretages en nyorientering af de særlige målsætninger og prioriteringer. Denne nyorientering vedrører navnlig:

a) **Færdiggørelse af en prototype til et driftsklart system**

De grundlæggende parametre bibeholdes, dvs. oprettelse af en systemprototype for et begrænset emneområde og for begrænsede tekstkategorier med et vokabularium på ca. 20 000 indgangsord.

Der skal lægges særlig vægt på følgende aspekter:

— Terminologi: afprøvning af metoder til terminologisk kontrol af maskinoversættelse og avendelse af allerede eksisterende terminologiske ressourcer (f.eks. Eurodicautom).

— Leksikografi: undersøgelse af metoder til opbygning af store automatiserede ordbøger, om muligt i samarbejde med udgivere af et- og tosprogede ordbøger.

b) **Basisprogrammel**

Undersøgelse af avancerede programmelarkitekturer med henblik på en effektiv implementering af basisprogrammellet til EUROTRA og navnlig regelfortolkeren.

c) **Lingvistiske specifikationer**

Der bør lægges særlig vægt på udvidelsesaspekterne for at sikre en progressiv forbedring af systemet ud over grænserne for det igangværende program.

d) **Uddannelse**

For at opnå en bedre balance med hensyn til faglig ekspertise på området maskinoversættelse og behandling af naturligt sprog skal de uddannelsesmæssige aspekter i programmet udbygges.

e) **Forberedelse af den industrielle udvikling af EUROTRA**

Med henblik på at sikre en jævn overgang til fasen for industriel udvikling af systemet skal der træffes følgende forberedende foranstaltninger:

— specifikation af et praktisk anvendeligt EUROTRA-system og eventuelle under- og biprodukter

— fastlæggelse af en udviklingsstrategi

— forberedelse af industripartneres (tekniske og finansielle) deltagelse

— afklaring af organisatoriske og juridiske aspekter, navnlig ejendomsret.

f) **Evalueringsmål og -kriterier for EUROTRA**

EUROTRA's målsætning som anført i Rådets afgørelse 82/752/EØF er at skabe en systemprototype, der skal danne grundlag for udviklingen af et system i industriel målestok i perioden efter programmets udløb.

Hovedformålet med evalueringen er derfor at vurdere, om programresultaterne er egnede som en milepæl i den udviklingsstrategi, der skal fastlægges i henhold til litra e). På denne baggrund skal evalueringen koncentreres om følgende punkter:

— systemets generelle arkitektur og ydeevne, navnlig modularitet, udvidelsesmuligheder og tilpasningsgrad i forbindelse med forskellige anvendelser,

— oversættelseskvaliteten,

— programmets intellektuelle, uddannelsesmæssige og politiske betydning,

— de organisationsmæssige strukturers egnethed for så vidt angår opfølgningsprogrammer.

g) Den retningsgivende underopdeling af det beløb på 7 mio ECU, der skønnes nødvendigt til færdiggørelse af EUROTRA-programmet, er følgende:

| | | *i mio ECU* |
|---|---|---|
| a) | EF's bidrag til de nationale grupper | 4,3 |
| b) | Basisprogrammel | 1,1 |
| c) | Lingvistiske specifikationer | 0,2 |
| d) | Uddannelse, workshops, material, osv. | 0,3 |
| e) | Forberedelse af industriel udvikling | 1,0 |
| f) | Evaluering | 0,1 |
| | I ALT | 7,0 |